

zása s gyári sokszorosításra alkalmas könyvtáblákat. Örömmel fogjuk üdvö-zölni, ha külföldi tanulmányaival szer-zett tőkéjét itthon fogja kamatoztatni.

Vadász Miklós fiatal grafikus, kitől la-punk múlt évi 5. számá-ban néhai elnökünk Ráth György rézkarcban előállított arcképét közöltük, jelenleg Párisban tartózkodik. Eddig a Julien akadémián dolgo-zott, hol két első díjat is nyert, most pedig az École de Beaux-Arts rézkarc osztályába jelent-kezett fölvétel végett.

Művészek közkereseti társasága. Molnár Viktor államtitkár, mint az Uránia elnöke tudvalevőleg az állam támogatásával Uránia-mű-kereskedést létesít a királyi bér-palotában s olyan szervezetet álla-pított meg az új műkereskedés számára, mely azt volta-képen a művészek közkereseti társaságává teszi. Az alap-szabályok egyik pontja ugyanis megállapítja, hogy a műkereskedés jövedelmének felét minden év végével azok a művészek kapják, akiknek a műtárgyai eladásra kerül-tek és pedig a műtárgyakért befolyt összegek arányában. Ez az intézkedés azt jelenti tehát, hogy a művész még azon az áron felül is, amennyiért festményét, szobrá-t vagy iparműtárgyát eladóvá tette, az elért többletből részesedik és pedig a hasznon egyenlő arányban osztozik a műkeres-ke déssel. Az új műkereskedés forgótökéje a kultusz- és a keres-ke delmi miniszter államsegélyéből áll, mely arra szolgál, hogy belőle műtárgyakat vásároljanak, esetleg a bizo-mányba átvett műtárgyakra előleget adjanak. Hogy a mű-kereskedésbe csakis művészi színvonalon álló tárgyak kerülhessenek, arról öttagú jury fog gondoskodni. A műkereskedést, melynek igazgatója Tolnay Ákos festő-művész lesz, február hó 1-én nyitják meg a király-háznak eskü-úti részében. Ugyanott tartják meg a műtárgyaknak bizonyos időközökre tervezett árveréseit is.

SZAKFOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Butop. A bútortermelés terén R. Riemer-schmied neve nem ismeretlen a kül-földi folyóiratok közönsége előtt. A talá-lékony professzor újdonságait a Deutsche Kunst und Dekoration hozza ez év januári

számában. — A Connoisseur (52) XVI. Lajos bútorizlését taglalja. — L'Art décoratif 86. füzetében egy feje-delmi ház iparművész tagja, Karagyorgyevich herceg, mondja el véleményét a bútorvasa-lásról figyelemre méltó szakszerűséggel. — Pössenbacher müncheni bútorgyárost ismerteti az Innendekoration decemberi száma.

Ékszer. Az ékszművészet fejedelmének Laliquenak hosszú cikket szentel Geffroy az Art et Décorationban (1905. 12.), illő képpel is kíséri, köztük színes reprodukció is van. — A Kunstgewerbeblattban (N. F. XVII. 3.) pedig Philippe Wolferssel ismer-ke dhetünk meg kilenc oldalon és 14 képből. A brüsszeli ötvöst mértéken túli melegséggel tárgyalja Bürmann. Wolfers jó technikus, de művésznek jobb is lehetne. — Érdekesebb ugyanott R. Graul igazgató cikke a japáni Necsukéről. Itt látjuk, hogy ezeket az öv-gombokat és csüggöket valóban az ékszerészet körébe kell sorolnunk.

Grafika. Max Liebermann a jónévű né-met művész a Kunst und Künst-lerben (3) egy abécét tesz közzé. Rendkívül érdekes kísérlet, de csak kísérlet, mert a többé-kevésbé csinos rajzokba erőlteive vannak a betűk beleillesztve. Hiányzik az egységesség. — A Connoisseur (52) a színes nyomásról mond el egyet s mást „Colour Prints old and new“ címen.

Kerámia. A Studióban (No. 154.) The Burselm Art School kerámiai munkáiról olvashatunk, kép is van hozzá 24. — A Dekorative Kunst-ban (IX. 4.) az amerikai agyagipar művészi törekvéseivel foglalkozik egy képekkel jól felszerelt cikk. Grueby, Rookwood, Tiffany nevei már Európában is ismeretesek. A többi öt-hat kerámiával foglalkozó gyár azonban nem érdemli meg, hogy nevüket emlékezetünkben megőrizzük. Java munkásságuk ismert formák és motívu-mok változatásaiban merül ki. — A Kunst und Künstler 3. számában E. Zimmer-mann a kínai porcellánt osztályozza. E szerint a virágkorában színes mázzal, mo-

♥ zaik módra felrakott zománccal, máz alatti kobalttal és máz fölötti zománc színekkel díszítették a kínai porcellánt. — A Connoisseurben (52) a XVIII. századi angol porcellán és a delfti porcellánból készült tubákos szelencék vannak szóvátéve. A Kunst und Kunsthandwerk (II.) régebbi korból veszi tárgyát, ismerteti a bécsi és délosztrák faze-kasság történetét. — Ugyanott Kisa archaeológiai tudományossággal világosít föl a római terra sigillata sajtáságairól.

**Kert-
művészet.** A kertművészet újabban mind nagyobb tért kezd elfoglalni az iparművészeti folyóiratok hasábjain is. Van külön ezzel foglalkozó folyóirat is, Gartenkunst a címe. Legutóbb cikkek jelentek meg e tárgyról a Städtében 12., a Dekorative Kunst 3. s a Zeitschrift f. bild. Kunst 3. számában.

**Lakás-
berendezés.** A Dekorative Kunst ez évi januári számában Ludwig Hohlwein rokonszenves egyéniségét mutatja be egy általa tervezett teljes föl-szerelésű vadászlak keretében. Az ebédlo termetes tálalójától kezdve a padkás kemencéig mindenről levirít a német kedélyesség, itt-ott ugyan a bútorok díszeinél és vonalaínál a skót ízlés előtt való mértékletes behódolást olvashatjuk le. — Ugyanott jelent meg Fernand Khnopff festőművész brüsszeli villája, melyben fehér, kék és más színű szobák hangulataival akar nyugtalanító érzéseket kelteni művész lakójuk. Magatervezte otthona inkább a lelkének készült, mint a testének. Benne kevés a bútor, kevés a világítás, csak az ellentét nagy, — mint ahogy már az egy szimbolista-hoz illik.

Legyező. A legyezőről ír a Dekorative Kunst (3) és a Kunst und Handwerk (12).

Ruházat. A Burlington Magazine-ban (33) Howgreek Women dressed cím alatt bő illusztratív anyaggal pompás összehasonlítást találunk a görög és a modern viselet között.

IPARMŰVÉSZETI NEVELÉS.

A rajzoktatás felügyeletének szervezése.

A Magyar Nemzet m. é. december hó 28-diki számában a következő sorokat olvassuk:

„Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter az esztétikai nevelés ügyének előmozdítása érdekében nagy-jelentőségű intézkedést tett. Rendeletet adott ki ugyanis egy rajzoktatási felügyelő-bizottság szervezése iránt, amely bizottság feladata a rajzitanításnak a középfokú iskolákban való rányítása és ellenőrzése lesz. A bizottság vezetésével a miniszter Feszty Árpád kiváló festőművészt kívánja megbízni, kit már fel is szólított a bizottság szervezetére vonatkozó javaslat megtételére. A miniszternek ezen újítása közszükséget pótol, mivel a művészeti oktatás és általában az esztétikai képzés a középfokú iskolák tantervében és utasításaiban a különféle és szerteágazó tantárgyak feldolgozása közben rendszeresen nem érvényesülhet, másrészt egyes iskolafajok régi tantervei a művészeti nevelést és módszert illetőleg olyan rendelkezésekre szorítkoznak, amelyek a modern haladás korszerű irányelveivel nincsenek összhangban, sőt ezektől elmaradnak. Lukács miniszter a rajzoktatási felügyelő-bizottság szervezésével a művészeti oktatásnak a rajzitanítás rendszerében immár helyes irányt adott. Intézkedése folytán az iskolák egész vonalaín egységes és célirányos lesz a rajzitanítás. A rajzoktatási felügyelő-bizottság a rajzitanítás irányításán és ellenőrzésén kívül összekötő kapocs-ként szolgálhat művészetünk s iparunk fejlesztése, valamint társadalmunk művelődése érdekében azzal a rendeltetéssel, hogy a különböző irányban működő erőket egyesítve, törekvéseiket egy közös cél felé, az együttes haladás nemzeti irányú útjára terelje, másrészt a művészeti hatást az iparban érvényesítse. A bizottság tevékenysége kiterjedhet még a felnőttek műizlésének nevelésére is, a fővárosban, mint a vidéken felolvasások, előadások rendezése által. Így a közönség körében a műizlést terjesztheti s a művészet iránt ébren tarthatja az érdeklődést. A felügyelő-bizottság megfelelő szakértői közreműködésével bizonyára igen eredményesen fogja célját szolgálni.“

Az akció, melyről a félhivatalos híradásból értesülünk olyan, hogy megvalósítását melegen óhajtja mindenki, aki a magyar művészet s általában a magyar művelődés ügyét szíven hordja. Itt is azonban, mint minden egyéb emberi tevékenységnél, nem annyira a program jószágán vagy fogyatékoságán múlik a siker vagy az eredménytelenség, hanem az embereken, akiknek nemcsak programot adni, hanem azt megvalósítani is kell. Nagyon kívánatos, hogy a tervezett rajzoktatási felügyelő